

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.015.01.2023

Pan
Sean Bobbitt
Prezes Zarządu
Chłopi Sp. z o. o.
ul. Józefa Kraszewskiego 31
81- 815 Sopot

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/022 – Finansowanie kinematografii

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Chłopi Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: „Spółka” lub „Beneficjent”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sean Michael Bobbitt Prezes Zarządu Spółki od 17 sierpnia 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Funkcjonowanie systemu wyboru dofinansowywanych przedsięwzięć w dziedzinie kinematografii w zakresie sporządzania wniosków i zawierania umów.2. Wydatkowanie środków publicznych na przedsięwzięcia w dziedzinie kinematografii.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2023 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ¹), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	Teresa Sawicka, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/99/2023 z 22 maja 2023 r. Małgorzata Chudzik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/104/2023 z 25 maja 2023 r.

(akta kontroli str. 1-18)

¹ 27 lipca 2023 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Spółka złożyła do Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (dalej: „PISF” lub „Instytut”) dwa wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji⁴ w zakresie: przygotowania projektu filmowego i produkcji filmu „Chłopi”. Zaakceptowane przez PISF wnioski zostały prawidłowo sporządzone i zawierały wszystkie elementy zgodnie z § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć⁵. Spółka złożyła również dwa wnioski o przyznanie wsparcia finansowego dla ww. projektu⁶, z których jeden został odrzucony, a drugi – zaakceptowany po wezwaniu PISF do modyfikacji. Wniosek ten zawierał elementy określone w art. 18 ust. 3 ustawy o produkcji audiowizualnej⁷.

Na podstawie ww. wniosków Spółka zawarła z PISF trzy umowy – dwie o udzielenie dotacji⁸, które zawierały elementy określone w § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć i jedną o wsparcie finansowe⁹, która zawierała elementy określone w art. 23 ustawy o produkcji audiowizualnej.

W realizacji zawartych z PISF umów nastąpiły odstępstwa od pierwotnych założeń zarówno w zakresie planowanych kosztów, jak i terminów realizacji. Zgodnie z pierwotną umową o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu kopia wzorcowa filmu miała być wykonana do [.....]¹⁰, a okres prac końcowych określono do [.....]¹¹ W zawartym w dniu 6 kwietnia 2023 r. aneksie nr 2 do ww. umowy termin wykonania kopii wzorcowej filmu został określony – do [.....]¹², a zakończenie okresu prac końcowych – do [.....]¹³. Ponadto całkowity planowany koszt produkcji filmu wzrósł z [.....]¹⁴ do [.....]¹⁵.

W rozliczeniu końcowym (dalej również: „raport”) umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego¹⁶ wykazano [.....]¹⁷ koszt produkcji projektu [....]¹⁸ w ww. umowie [....]¹⁹, przy czym początkowo, na etapie wniosku o przyznanie dofinansowania, planowano kwotę [....]²⁰. Ponadto w rozliczeniu tym wykazano odstępstwa pomiędzy planowanymi, a wykonanymi kosztami pokrytymi ze

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Z dnia 29 sierpnia 2018 r. i 21 stycznia 2020 r.

⁵ Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1443).

⁶ Z dnia 30 lipca 2020 r. i 2 września 2020 r.

⁷ Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 198).

⁸ [1] Umowa z dnia 16 września 2019 r. nr DPF.41.20570.2018 o udzielenie dotacji na dofinansowanie przedsięwzięcia z zakresu przygotowania projektu filmowego „CHŁOPI” (dotacja: 250,0 tys. zł), dalej: „umowa o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego” [2] Umowa z dnia 29 października 2020 r. nr DPF.42.22639.2020 o udzielenie dotacji na dofinansowanie przedsięwzięcia z zakresu produkcji filmu fabularnego rodzaj filmu w ramach priorytetu II: produkcja filmów fabularnych pt. „CHŁOPI” (dotacja: 7 900,0 tys. zł), dalej: „umowa o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu”.

⁹ Umowa z dnia 15 grudnia 2020 r. nr ZCH.23704.2020 o Wsparcie finansowe na pokrycie części polskich kosztów kwalifikowalnych związanych z koprodukcją międzynarodową utworu audiowizualnego – filmu fabularnego (utwór trudny) pt. „Chłopi” nr ISSW 16718/20, dalej: „umowa o wsparcie finansowe”.

¹⁰ Treść wyłączono na podstawie art. 5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022, poz.902) ze względu na prywatność osoby fizycznej. Wyłączenia dokonała Agnieszka Solecka – doradca prawny w NIK Delegatura w Gdańsku.

¹¹ Jak w przypisie 10.

¹² Jak w przypisie 10.

¹³ Jak w przypisie 10.

¹⁴ Jak w przypisie 10.

¹⁵ Jak w przypisie 10.

¹⁶ Raport końcowy za okres od 1 czerwca 20018 r. do 30 września 2019 r.

¹⁷ Jak w przypisie 10.

¹⁸ Jak w przypisie 10.

¹⁹ Jak w przypisie 10.

²⁰ Jak w przypisie 10.

środków dotacji w podziale na grupy kosztów, przy czym kwota ogółem została zachowana. Dane dotyczące rozliczenia dotacji w wysokości 250,0 tys. zł, które zostały wykazane w raporcie końcowym, miały pokrycie w dokumentach księgowych Spółki, a dokumenty te zostały odpowiednio opieczątowane informacją o dotacji z PISF. Jednak raport końcowy potwierdzający poniesienie kosztów złożony został do PISF po terminie określonym w umowie. Korekty raportu dokonane przez Spółkę w trakcie czynności kontrolnych NIK nie miały wpływu na kwotę udzielonego dofinansowania.

W przypadku umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu Spółka nie prowadziła odrębnej dokumentacji finansowo-księgowej dla celów rozliczenia wydatkowania dotacji udzielonej przez PISF²¹ w sposób umożliwiający kontrolę prawidłowości wydatkowania środków dotacji od momentu ich otrzymania, do czego była zobowiązana zapisami umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu.

W zakresie umowy o wsparcie finansowe objęte badaniem polskie koszty kwalifikowalne w wysokości 2 406,3 tys. zł zostały prawidłowo udokumentowane, dokumenty księgowe były opłacone i właściwie opisane nazwą projektu. Raport końcowy został złożony do PISF w terminie określonym w aneksie nr 1 z dnia 30 czerwca 2023 r. do umowy o wsparcie finansowe. Za wyjątkiem braku większości uzasadnień w teście kwalifikacyjnym, raport²² zawierał wszystkie elementy określone w art. 25 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej i załączniki, o których mowa w art. 25 ust. 2 ww. ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe²³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Funkcjonowanie systemu wyboru dofinansowywanych przedsięwzięć w dziedzinie kinematografii w zakresie sporządzania wniosków i zawierania umów

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2018-2023 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) Spółka złożyła do PISF dwa wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji i dwa wnioski o wsparcie finansowe w związku z realizacją filmu fabularnego z elementami animacji malarskiej pt. „Chłopi” produkcji polsko-ukraińsko-serbskiej, według scenariusza napisanego na podstawie książki Władysława Reymonta, w reżyserii Doroty Welchman (metraż według scenariusza 113 minut). Planowany koszt produkcji tego filmu wynosił 26 049,4 tys. zł, w tym finansowany ze środków PISF w wysokości 11 577,1 tys. zł (7 900,0 tys. zł – dotacja, 3 677,1 tys. zł – wsparcie finansowe).

Trzy wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, tj. dwa o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji i jeden o wsparcie finansowe. Nie składano wniosków o dofinansowanie w formie poręczenia czy pożyczki. W ww. okresie Spółka zawarła z PISF trzy umowy – dwie o udzielenie dotacji i jedną o wsparcie finansowe.

a) Złożony 29 sierpnia 2018 r. wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego w ramach programu operacyjnego Produkcja Filmowa 2018 PISF rozpatrzył

²¹ Dotyczy kwoty 6 860,0 tys. zł (do wypłaty pozostało 790,0 tys. zł).

²² Niezweryfikowany przez PISF na dzień zakończenia czynności kontrolnych NIK – zgodnie z § 5 ust. 6 umowy o wsparcie finansowe termin na weryfikację raportu określono jako nie dłuższy niż 90 dni kalendarzowych od dnia jego otrzymania.

²³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

pozytywnie. Umowa o udzielenie dotacji w wysokości 250,0 tys. zł została podpisana 16 września 2019 r.²⁴ i dotyczyła dofinansowania przedsięwzięcia z zakresu przygotowania projektu tego filmu. Środki zostały wydatkowane na pokrycie kosztów: prawa i prace literackie, wynagrodzenia oraz casting/dokumentacje/projekt. PISF zaakceptował złożony przez Spółkę 16 stycznia 2020 r.²⁵ raport końcowy z wykonania zadania przygotowania projektu filmu i wykorzystania przyznanych środków finansowych.

- b) Na wniosek Spółki z 21 stycznia 2020 r. o dofinansowanie zadania w wysokości 6 000,0 tys. zł PISF udzielił Spółce dofinansowania kosztów produkcji filmu w kwocie 4 000,0 tys. zł – umowę zawarto 29 października 2020 r.²⁶ Zgodnie z ww. umową kopia wzorcowa filmu miała być wykonana do [.....]²⁷, a okres prac końcowych do [.....]²⁸. Na podstawie aneksu nr 1 z dnia 15 grudnia 2020 r. do umowy kwota dotacji została zwiększona do 6 000,0 tys. zł. W dniu 6 kwietnia 2023 r. zawarty został aneks nr 2 do umowy, na podstawie którego zwiększono kwotę dotacji do 7 900,0 tys. zł. Jednocześnie termin wykonania kopii wzorcowej filmu został określony – do [.....]²⁹, a zakończenie okresu prac końcowych – do [.....]³⁰. Ponadto całkowity planowany koszt produkcji filmu wzrósł z [.....]³¹ do [.....]³².
- c) W 2020 r. Spółka złożyła dwa wnioski o przyznanie wsparcia finansowego dla produkcji audiowizualnej 2020 w wysokości 3 677,1 tys. zł. Jak wyjaśnił Prezes Spółki, pierwszy wniosek z 30 lipca 2020 r. został odrzucony z powodów formalnych wynikających z błędów w dokumentacji. Drugi wniosek Spółka złożyła 2 września 2020 r. Wniosek na wezwanie PISF został zmodyfikowany³³, a następnie zaakceptowany. Umowę o wsparcie finansowe zawarto 15 grudnia 2020 r. na kwotę 3 677,1 tys. zł. Rozpoczęcie prac objętych wsparciem finansowym określono na [.....]³⁴, a zakończenie na [.....]³⁵. Spółka, na prośbę z 13 stycznia 2023 r., otrzymała zgodę na wydłużenie okresu prac objętych wsparciem do dnia [.....]³⁶. W związku z trwającymi pracami nad przygotowaniem aneksu nr 1 do ww. umowy Spółka uzyskała zgodę PISF na złożenie raportu – rozliczenia wsparcia finansowego – w ciągu 21 dni po podpisaniu aneksu. Ww. aneks został podpisany 30 czerwca 2023 r., a Spółka dochowała terminu złożenia raportu.

(akta kontroli str. 22, 171-180, 186-256, 276-471, 472-631, 644-733)

Prezes Spółki wyjaśnił m.in., że przedłużenie produkcji filmu spowodowane było pandemią COVID-19 oraz atakiem Rosji na Ukrainę. Ze względu na pandemię rekrutacja malarzy do pracy nad filmem była trudniejsza niż zakładano (na początku produkcji zatrudniono 30 malarzy zamiast 60). Na koniec 2021 r. Spółka, we współpracy z ukraińskim producentem filmowym otworzyła studio dla animatorów malarskich w Kijowie, gdzie miało pracować około 20 malarzy, natomiast w następstwie ataku Rosji studio zamknięto. Ponownie otwarto je latem

²⁴ Nr umowy DPF.41.20570.2018.

²⁵ Data wpływu do PISF wersji ostatecznej.

²⁶ Nr umowy DPF.42.22639.2020.

²⁷ Jak w przypisie 10.

²⁸ Jak w przypisie 10.

²⁹ Jak w przypisie 10.

³⁰ Jak w przypisie 10.

³¹ Jak w przypisie 10.

³² Jak w przypisie 10.

³³ Data modyfikacji – 2 listopada 2020 r.

³⁴ Jak w przypisie 10.

³⁵ Jak w przypisie 10.

³⁶ Jak w przypisie 10.

2022 r., lecz z powodu ataków na infrastrukturę Ukrainy, nie mogło ono pracować w normalnych warunkach.

(akta kontroli str. 21)

W latach 2018-2023 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) Spółka realizowała jedno ww. przedsięwzięcie dofinansowywane i wspierane przez PISF.

(akta kontroli str. 171-174)

2. Złożone przez Beneficjenta i zaakceptowane przez PISF wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia w zakresie: przygotowania projektu filmowego (wniosek z 29 sierpnia 2018 r.) i produkcji filmu (wniosek z 21 stycznia 2020 r.) zawierały elementy określone § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć. W umowach o dofinansowanie wykazano dane w zakresie kosztów całkowitych i kwoty pomocy wynikające z ww. wniosków lub pism, w których Beneficjent informował o zmianach, przed podpisaniem umowy.

(akta kontroli str. 181, 185, 186-260, 276-462)

3. Umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego (nr DPF.41.20570.2018 z 16 września 2019 r.) i produkcji filmu (nr DPF.42.22639.2020 z 29 października 2020 r.) zawierały elementy określone w § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 186-242, 276-471)

4. Beneficjent nie składał wniosku o wydanie certyfikatu potwierdzającego spełnianie kryteriów testu kwalifikacyjnego, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej. Natomiast do wniosku o przyznanie wsparcia finansowego z 2 listopada 2020 r. załączył wypełniony test kwalifikacyjny o którym mowa w art. 16 ust. 4 ww. ustawy, w którym utwór audiowizualny, o wsparcie którego się ubiegał, uzyskał maksymalną liczbę punktów – 44. Test kwalifikacyjny został sporządzony według obowiązującego wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie kosztów kwalifikowalnych³⁷ (tj. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2021 r.). Ponowne złożenie testu kwalifikacyjnego nastąpiło 20 lipca 2023 r. wraz ze złożeniem raportu z prac objętych wsparciem finansowym.

(akta kontroli str. 26, 632-635, 655-658)

5. Wniosek o przyznanie wsparcia finansowego z 2 września 2020 r. został złożony w terminie określonym w art. 18 ust. 2 ustawy o produkcji audiowizualnej, tj. nie wcześniej niż 12 miesięcy przed rozpoczęciem prac, które mają być objęte wsparciem finansowym, i nie później niż przed rozpoczęciem tych prac (okres prac objętych wsparciem określono na 2 września 2020, wniosek złożono również 2 września 2020 r.) Prezes wyjaśnił, że jeśli wniosek został złożony 2 września 2020 r. o godzinie 19:29:48, to okres objęty wsparciem liczy się od 2 września 2020 r. 19:29:49. Nie ma możliwości wpisywania w formularzu wnioskowym godziny. Ww. wniosek zawierał elementy określone w art. 18 ust. 3 ustawy o produkcji audiowizualnej oraz dokumenty/informacje, o których mowa w art. 18 ust. 4 ww. ustawy. W dacie wystąpienia z wnioskiem o przyznanie wsparcia finansowego Beneficjent miał udokumentowane finansowanie na poziomie 93,21 % kosztów prac, które mają zostać objęte wsparciem finansowym, co było zgodne z poziomem określonym w art. 19 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej (udokumentowane finansowanie na co najmniej 75% kosztów prac, które mają zostać objęte wsparciem finansowym). Na etapie rozpatrywania wniosku o przyznanie wsparcia finansowego PISF występował do Beneficjenta

³⁷ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowalnych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1881).

o modyfikację/dołączenie załączników do wniosku (wezwanie z 2 września 2020 r.)³⁸. Powyższe uwagi zostały uwzględnione. W umowie o wsparcie finansowe wykazano dane w zakresie wysokości wsparcia wynikające z ww. wniosku, natomiast koszty całkowite produkcji uległy zmianie, o czym Beneficjent informował PISF przed podpisaniem umowy.

(akta kontroli str. 183, 185, 529-607)

6. Umowa o wsparcie finansowe zawarta przez Beneficjenta z PISF (nr ZCH.23704.2020 z 15 grudnia 2020 r.) zawierała wymagane elementy określone w art. 23 ustawy o produkcji audiowizualnej i została podpisana w terminie, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ww. ustawy (tj. w terminie 28 dni kalendarzowych od dnia powiadomienia wnioskodawcy o przyznaniu wsparcia finansowego). Nie stwierdzono wystąpienia okoliczności uzasadniających odstąpienie od umowy.

(akta kontroli str. 184-185, 472-622)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Zaakceptowane przez PISF wnioski o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji zostały prawidłowo sporządzone i zawierały wszystkie elementy wymagane przez § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć. Pierwszy wniosek o udzielenie wsparcia finansowego dla przedmiotowego projektu został odrzucony, natomiast drugi – po wezwaniu PISF do modyfikacji – zaakceptowany i zawierał elementy, o których mowa w art. 18 ust. 3 ustawy o produkcji audiowizualnej.

Dwie umowy o udzielenie dotacji, zawarte na podstawie ww. wniosków, zawierały elementy wymagane przez § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dofinansowania przedsięwzięć. Umowa o wsparcie finansowe zawierała elementy określone w art. 23 ustawy o produkcji audiowizualnej.

OBSZAR

2. Wydatkowanie środków publicznych na przedsięwzięcia w dziedzinie kinematografii

Opis stanu
faktycznego

1. Zgodnie z umową o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego (DPF.41.20570.2018 z 16 września 2019 r.) Producent zobowiązał się do przygotowania projektu filmowego w terminie do [.....]³⁹. W dniu [....]⁴⁰ Spółka złożyła raport końcowy za okres od 1 czerwca 2018 r. do 30 września 2019 r. potwierdzający poniesione koszty na poziomie [.....]⁴²⁴³. Raport złożono po terminie wynikającym z ww. umowy, o czym mowa w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. Wykazane w raporcie dane dotyczące rozliczenia dotacji w wysokości 250,0 tys. zł miały pokrycie w dokumentach księgowych Spółki. Dokumenty opieczętowano informacją „Pokryte z dotacji z PISF w kwocie (...)” oraz numerem i datą umowy zawartej z PISF. W trakcie czynności kontrolnych NIK Spółka dokonała korekt w raporcie końcowym⁴⁴. Planowane koszty pokrywane z

³⁸ Uwagi dotyczyły m.in.: skorygowania błędnej formuły sumującej w kosztorysie, dołączenia załączników z odpowiednimi sumami kwot (załącznik nr 7), uzupełnienia informacji o kwoty dotacji (załącznik nr 13).

³⁹ Jak w przypisie 10.

⁴⁰ Jak w przypisie 10.

⁴¹ Data wpływu do PISF ostatecznej wersji raportu – 16 stycznia 2020 r.

⁴² Jak w przypisie 10.

⁴³ Koszt rozwoju projektu zgodnie z założeniami umowy określono w wysokości [.....], natomiast zgodnie z pierwotnym wnioskiem o dofinansowanie – [.....].

⁴⁴ Tj.: korekta kwoty brutto dokumentów wykazanych w załączniku nr 1 „Zestawienie dokumentów z dofinansowania PISF” i korekta dwóch dokumentów księgowych dotyczących grupy kosztów „Prawa i prace literackie”, a także korekty wykonanych kosztów pokrytych z dotacji PISF w tabelach 8 i 9 raportu końcowego. Powyższe zmiany wynikały z omyłki po stronie Spółki i nie miały wpływu na kwotę udzielonej dotacji.

dotacji wynosiły: [...] ⁴⁵ – prawa i prace literackie, [...] ⁴⁶ – wynagrodzenia, [...] ⁴⁷ – casting/dokumentacja/projekty, natomiast wykonane koszty kolejno: [...] ⁴⁸. Różnice pomiędzy planowanymi a wykonanymi kosztami wynikały m.in. z wydłużenia okresu przygotowania projektu i wyższych niż zakładano wynagrodzeń wynikających z realizacji prac z nim związanych oraz ograniczeniem kosztów związanych z castingiem/dokumentacją/projektami. W zakresie ww. dotacji na konto 501-2 „Finansowanie PISF” zostały prześięgowane koszty, które zostały rozliczone w raporcie końcowym, zaakceptowanym przez PISF 31 stycznia 2020 r.

Zgodnie z umową o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego pierwsza rata dotacji została przekazana w terminie 14 dni od dnia podpisania umowy, przy czym termin ten przypadał jeden dzień po terminie przygotowania przez Producenta projektu filmowego.

(akta kontroli str. 148-152, 177, 186-275)

Zgodnie z umową o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu (nr DPF.42.22639.2020 z dnia 29 października 2020 r.) pierwsza rata została wypłacona po zawarciu umowy i wyniosła 90% dotacji, a ostatnia – w wysokości 10 % dotacji – zostanie wypłacona nie wcześniej niż po zakończeniu produkcji filmu, kolaudacji i przyjęciu przez PISF rozliczenia dotacji oraz po złożeniu przez Producenta umowy z dystrybutorem oraz szczegółowego kosztorysu P&A.

Zakończenie okresu prac końcowych nad filmem ma nastąpić do [...] ⁴⁹.

(akta kontroli str. 177, 279-280, 349)

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych PISF przekazał na rachunek bankowy Spółki dotację w kwocie 7 110,0 tys. zł. ⁵⁰

(akta kontroli str. 25, 156-158, 177)

Spółka prowadziła ⁵¹ dokumentację finansowo-księgową produkcji filmu. W planie kont wyodrębniono konto księgowo nr 602, które wraz z subkontami zostało przeznaczone do księgowania kosztów produkcji filmu. Spółka nie prowadziła na bieżąco odrębnej ewidencji kosztów dla celów rozliczenia wydatkowania dotacji (w kwocie 6 860,0 tys. zł) w sposób umożliwiający przeprowadzenie kontroli prawidłowości wykorzystania tej dotacji od momentu jej przekazania, o czym mowa w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 23-155)

Prezes wyjaśnił m.in., że w ramach promocji filmu Spółka prowadzi kanały w języku polskim i angielskim w mediach społecznościowych, gdzie zamieszczone zostały m.in. posty o sposobie produkcji, zespole i aktorach oraz ciekawe kadry z filmu. Rozpoczęcie kampanii promocyjnej filmu na rynek Polski miało miejsce 29 czerwca 2023 r. wraz z publikacją tzw. teaser filmu.

(akta kontroli str. 161, 163-168)

- Zgodnie z zapisami umowy o wsparcie finansowe (nr ZCH.23704.2020 z dnia 15 grudnia 2020 r.) Spółka ponosiła polskie koszty kwalifikowalne w związku z produkcją filmu. Badaniem objęto dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie polskich kosztów kwalifikowalnych w wysokości 2 406,3 tys. zł,

⁴⁵ Jak w przypisie 10.

⁴⁶ Jak w przypisie 10.

⁴⁷ Jak w przypisie 10.

⁴⁸ Jak w przypisie 10.

⁴⁹ Jak w przypisie 10.

⁵⁰ Umowa nr DPF.42.22639.2020 z dnia 29 października 2020 r. o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu nie wymagała posiadania przez Spółkę odrębnego konta dla środków dotacji.

⁵¹ Za pośrednictwem biura rachunkowego.

wstępnie przygotowane do raportu do rozliczenia przyznanego wsparcia. Koszty zostały prawidłowo udokumentowane, dokumenty finansowe były opłacone i właściwie opisane nazwą projektu „Chłopi”. W przypadku 12 dokumentów księgowych – faktur (z 43) stwierdzono, że zostały opłacone po terminie. Prezes wyjaśnił m.in., że ze wskazanych 12 dokumentów, 9 było od „spółki – matki” Chłopi Sp. z o.o., która wyraziła zgodę na opóźnioną płatność ze względu na sytuację związaną przepływem pieniędzy w spółce Chłopi. W przypadku jednej faktury, opóźnienie wynikało z czasu ostatecznej weryfikacji wyliczeń przedstawionych do wystawienia faktury, natomiast w przypadku pozostałych dwóch faktur, opóźnienie w płatności wynikało z faktu, że w tym okresie Spółka oczekiwała na [...]⁵². Od daty wpływu środków (5 listopada 2020 r.) stopniowo zrealizowano przelewy. W ww. przypadkach nie zostały naliczone odsetki od nieterminowych płatności.

(akta kontroli str. 162, 472-543, 639-643)

Rozpoczęcie prac objętych wsparciem finansowym określono na 2 września 2020 r., a zakończenie na 31 grudnia 2022 r. Spółka, na prośbę z 13 stycznia 2023 r., otrzymała zgodę PISF na wydłużenie okresu prac objętych wsparciem do dnia 31 marca 2023 r. W związku z trwającymi pracami nad przygotowaniem aneksu nr 1 do ww. umowy Spółka uzyskała zgodę PISF na złożenie raportu – rozliczenia wsparcia finansowego – w ciągu 21 dni po podpisaniu aneksu.

(akta kontroli str. 256, 595-598)

3. Termin złożenia raportu – rozliczenia wsparcia finansowego – wynikający z aneksu nr 1 z dnia 30 czerwca 2023 r. do umowy o wsparcie finansowe został dochowany. Spółka złożyła raport do PISF 20 lipca 2023 r. Za wyjątkiem braku większości uzasadnień w teście kwalifikacyjnym, raport zawierał wszystkie elementy określone w art. 25 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej i załączniki, o których mowa w art. 25 ust. 2 ww. ustawy. Prezes wyjaśnił m.in., że brak wypełnienia rubryk „uzasadnienie” wynikał z omyłki, a wymagane zmiany do testu kwalifikacyjnego zostaną wprowadzone po otrzymaniu z PISF wezwania do uzupełnień. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK ww. raport nie został zweryfikowany przez PISF. Zgodnie z § 5 ust. 6 umowy o wsparcie finansowe termin na weryfikację raportu określono jako nie dłuższy niż 90 dni kalendarzowych od dnia jego otrzymania.

Prezes wyjaśnił, że realizacja filmu nie była poddana kontroli PISF wynikającej z postanowień § 17 umowy dotacji i § 7 umowy o wsparcie finansowe. Według wyjaśnień Prezesa audyt filmu za okres od rozpoczęcia produkcji do końca 2021 r. zostanie przeprowadzony w sierpniu 2023 r., a za okres od 1 stycznia 2022 r. do końca produkcji – na początku 2024 r.

(akta kontroli str. 25, 479, 492, 644-734)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spółka złożyła raport końcowy dotyczący rozliczenia środków uzyskanych na podstawie umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego za okres od 1 czerwca 2018 r. do 30 września 2019 r. w dniu [...] ⁵³⁵⁴, tj. w 23 dniu po terminie wynikającym z umowy.

Zgodnie z § 15 ust. 2 umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego (nr DPF.41.20570.2018 z 16 września 2019 r.)

⁵² Jak w przypisie 10.

⁵³ Jak w przypisie 10.

⁵⁴ Data wykazana w raporcie.

pisemne rozliczenie wynikowych kosztów przygotowania projektu filmowego i oddzielnie uzyskanej dotacji należało złożyć w ciągu 30 dni od zakończenia realizacji przedsięwzięcia, a zgodnie z § 2 ust. 3 ww. umowy Producent zobowiązał się do wykonania przygotowania projektu filmowego w terminie do [.....]⁵⁵.

Z wyjaśnień Prezesa wynikało m.in., że opóźnienie było spowodowane m.in. późniejszym niż początkowo planowano terminem podpisania umowy oraz zmianą lokalizacji studia Spółki, w której znajdowała się dokumentacja.

(akta kontroli str. 170, 187, 192, 243-255)

Wyjaśnienie nie stanowi dostatecznego uzasadnienia naruszenia umownego terminu przekazania ww. rozliczenia.

2. Spółka nie prowadziła odrębnej dokumentacji finansowo-księgowej dla celów rozliczenia wydatkowania dotacji udzielonej przez PISF na dofinansowanie produkcji filmu⁵⁶ w sposób umożliwiający kontrolę prawidłowości wydatkowania środków dotacji od momentu ich otrzymania, do czego była zobowiązana zgodnie z zapisami umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu (nr DPF.42.22639.2020 z dnia 29 października 2020 r.). Na podstawie przedłożonych w trakcie kontroli NIK zapisów księgowych nie było możliwości ustalenia wysokości i prawidłowości wydatkowanych środków dotacji, udzielonych Spółce na podstawie ww. umowy.

(akta kontroli str. 23-158, 284-285, 288)

Zgodnie z § 11 ust. 2 pkt 2.3, 2.4 i 2.7 umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu do podstawowych obowiązków Producenta należało prowadzenie rzetelnej i zgodnej z przepisami dokumentacji finansowo-księgowej, w tym odrębnej dla celów rozliczenia wydatkowania dotacji, prowadzenie dokumentacji produkcji filmu w sposób umożliwiający okresową ocenę produkcji filmu pod względem rzeczowym i finansowym, a także zapewnienie przedstawicielom Instytutu możliwości kontroli wykorzystania dotacji, od dnia udzielenia dofinansowania, przewidzianej w § 17 ust. 1 ww. umowy.

Prezes wyjaśnił m.in., że Spółka prowadzi dokumentację finansowo-księgową rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zgodnie z umową dotacji oraz załączonym kosztorysem Spółka wydała otrzymaną część dotacji na kategorie kosztów, które zgodnie z umową mogą być pokryte z dotacji, natomiast ostateczna decyzja, które konkretne koszty będą pokryte z dotacji nastąpi po przygotowaniu raportu końcowego i jego weryfikacji przez PISF. Prezes wyjaśnił również, że na potrzeby produkcji filmu „Chłopi” Spółka przygotowała plan kont w oparciu o budżet (kosztorys), który jest wymagany przez PISF. Podstawą planu kont jest wydzielone konto księgowe nr „602”, które jest przeznaczone do księgowania kosztów produkcji filmu. Pod tym kontem są subkonta, których numeracja jest zgodna z budżetem filmu. Proces zatwierdzania i ewidencji dokumentów w systemie finansowo-księgowym jest następujący: kiedy do Spółki wpływa faktura lub rachunek, Kierownik Działu Produkcji stempluje dokument, uzupełnia tytuł filmu, nr konta, na który dany koszt powinien być zaksięgowany, oraz dodaje krótki opis, czego koszt dotyczy. Tak opisane dokumenty są następnie dostarczane do zewnętrznego biura rachunkowego, gdzie są księgowane na wskazanych kontach księgowych. Po zamknięciu miesiąca biuro rachunkowe dostarcza Spółce wydruki z konta zawierające wszystkie koszty produkcji filmu poniesione w danym miesiącu, które jeszcze raz są analizowane – sprawdzane, czy dany koszt został zaksięgowany na właściwym koncie.

⁵⁵ Jak w przypisie 10.

⁵⁶ Dotyczy kwoty 6 860,0 tys. zł (do wypłaty pozostało 790,0 tys. zł).

Ponadto Prezes wyjaśnił, że Spółka prowadzi konto 501-2 „Finansowanie PISF”, które jest odrębnym kontem dla celów rozliczenia wydatkowanej dotacji. Zgodnie z §18 umowy nr DPF.42.22639.2020 z dnia 29 października 2020 r., rozliczenie należy złożyć w ciągu 30 dni po zakończeniu okresu prac końcowych, tj. do [.....]⁵⁷. Po złożeniu raportu i jego akceptacji przez PISF, koszty pokryte dotacją będą przeksięgowane na to odrębne konto o numerze 501-2.

(akta kontroli str. 25-27, 147-152)

NIK nie uwzględnia powyższych wyjaśnień, bowiem przeksięgowanie kosztów pokrytych z dotacji na odrębne konto po złożeniu rozliczenia nie zapewnia możliwości przeprowadzenia kontroli prawidłowości wydatkowania dotacji, od dnia jej udzielenia, przewidzianej w § 17 ww. umowy. Jednocześnie zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵⁸ księgi rachunkowe powinny być prowadzone m.in. rzetelnie i bieżąco.

Z uwagi na zaawansowanie realizacji produkcji filmu NIK odstępuje od sformułowania wniosku pokontrolnego w ww. zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

W realizacji zawartych z PISF umów nastąpiły odstępstwa od pierwotnych założeń zarówno w zakresie planowanych kosztów, jak i terminów realizacji. Nastąpiło przesunięcie – określonego w umowie o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu – terminu wykonania kopii wzorcowej filmu z [....]⁵⁹ oraz terminu prac końcowych z [....]⁶⁰, co zostało wykazane w aneksie nr 2 z 6 kwietnia 2023 r. do ww. umowy. Ponadto całkowity planowany koszt produkcji filmu wzrósł z [.....]⁶¹ do [.....]⁶².

W rozliczeniu końcowym umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie przygotowania projektu filmowego⁶³ wykazano [.....]⁶⁴ koszt produkcji projektu ([.....]⁶⁵) niż zakładano w ww. umowie ([.....]⁶⁶), przy czym początkowo, na etapie wniosku o przyznanie dofinansowania, planowano kwotę [.....]⁶⁷. Ponadto w rozliczeniu tym wykazano odstępstwa pomiędzy planowanymi, a wykonanymi kosztami pokrytymi ze środków dotacji w podziale na grupy kosztów⁶⁸. Dane dotyczące rozliczenia dotacji w wysokości 250,0 tys. zł, które zostały wykazane w raporcie końcowym, miały pokrycie w dokumentach księgowych Spółki, a dokumenty te zostały odpowiednio opieczetowane informacją o dotacji z PISF. Jednak raport końcowy potwierdzający poniesienie kosztów złożony został do PISF po terminie określonym w umowie. Korekty raportu dokonane przez Spółkę w trakcie czynności kontrolnych NIK nie miały wpływu na kwotę udzielonego dofinansowania.

W przypadku umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu Spółka nie prowadziła odrębnej dokumentacji finansowo-księgowej dla celów rozliczenia wydatkowania dotacji w sposób umożliwiający kontrolę prawidłowości wydatkowania środków dotacji od momentu ich otrzymania, do czego była zobowiązana zgodnie z zapisami umowy o udzielenie dotacji na dofinansowanie produkcji filmu.

W zakresie umowy o wsparcie finansowe objęte badaniem polskie koszty kwalifikowalne w wysokości 2 406,3 tys. zł zostały prawidłowo udokumentowane,

⁵⁷ Jak w przypisie 10.

⁵⁸ T.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.

⁵⁹ Jak w przypisie 10.

⁶⁰ Jak w przypisie 10.

⁶¹ Jak w przypisie 10.

⁶² Jak w przypisie 10.

⁶³ Raport końcowy za okres od 1 czerwca 2018 r. do 30 września 2019 r.

⁶⁴ Jak w przypisie 10.

⁶⁵ Jak w przypisie 10.

⁶⁶ Jak w przypisie 10.

⁶⁷ Jak w przypisie 10.

⁶⁸ Przy czym kwota ogółem została zachowana.

dokumenty księgowe były opłacone i właściwie opisane nazwą projektu. Raport końcowy został złożony do PISF w terminie określonym w aneksie nr 1 do umowy o wsparcie finansowe. Za wyjątkiem braku większości uzasadnień w teście kwalifikacyjnym, raport zawierał wszystkie elementy określone w art. 25 ust. 1 ustawy o produkcji audiowizualnej i załączniki, o których mowa w art. 25 ust. 2 ww. ustawy. Do zakończenia czynności kontrolnych NIK raport końcowy nie został zweryfikowany przez PISF.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wnioski Zapewnienie terminowości rozliczenia środków publicznych uzyskanych na dofinansowanie produkcji filmu fabularnego „Chłopi”.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 28 lipca 2023 r.

Kontroler

Małgorzata Chudzik
Specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
p.o. Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis